

TECHNOLOGIJOS

NEFORMALIOJO UGDYMO PROGRAMA JAUNIMUI

Išmanieji telefonai, planšetiniai, staliniai, nešiojamieji kompiuteriai, muzikos grotuvai, buitinė technika – tai tik dalis technologijų, supančių mus kiekvieną dieną. Tačiau retai susimąstome, kokia šių technologijų kilmė, kur jos buvo pagamintos. Užrašas etikėteje „Pagaminta X šalyje“ apie technologijų kilmę nepasako beveik nieko, nes joms pagaminti naudojamos medžiagos kasamos vienoje mūsų planetos dalyje, apdorojamos kitoje, pačios technologijos konstruojamos trečiojoje, remiantis ketvirtojoje ir penktojoje pasaulio dalyse atliktais tyrimais ir išradimais. O kur dar transportavimas, sandėliavimas, pardavimas, perpardavimas...

Technologijų kelias nuo joms reikalingų medžiagų išgavimo ir tol, kol jos pasiekia vartotoją, yra pilnas iššūkių ir problemų. Tai aplinkos užterštumas, žmogaus teisių pažeidimai, vaikų išnaudojimas, „purvinos pajamos“ iš mineralų gavybos, kuriomis finansuojamos karinės grupuotės Afrikos žemyne, nelygiavertis pajamų už parduotas technologijas padalijimas visoje jų gamybos ir tiekimo grandinėje.

Akivaizdu, kad technologijos palengvina žmonių gyvenimą, bet ar kiekvienas pasaulio gyventojas turi vienodas galimybes jomis naudotis? Tyrimų duomenimis, technologijos gali padėti žmonėms išbristi iš skurdo ir užtikrinti geresnes gyvenimo sąlygas, jeigu jos labiau orientuotos ne į pelno gavimą, bet į socialinių problemų sprendimą. Tokiu būdu prieiga prie technologijų tampa neatskiriama žmogaus teisių dalimi. Taigi kaip galėtume užtikrinti, kad visi pasaulio gyventojai galėtų pasinaudoti technologijų teikiamomis galimybėmis?

Šiandien mes vis dar neišnaudojami visų technologijų teikiamų galimybių. Jas vis dar daugiausia naudojame laisvalaikui ir pramogoms. Tačiau būti atkreipti dėmesį į tai, kad technologijas galime panaudoti aktyviai pilietinei veiklai, padedančiai kurti teisingą ir darnų pasaulį.

Pagrindinis šios programos **tikslas** – stiprinti jaunimo suvokimą ir motyvaciją aktyviai veikti darnaus, takaus ir visiems teisingo pasaulio labui, geriau pažįstant su technologijomis ir jų pramone susijusias globalias problemas bei technologijų panaudojimo teisingumo ir lygybės kūrimui galimybes.

Programos **uždaviniai**:

- Padėti jauniems žmonėms suprasti, kaip technologijos yra susijusios su įvairiomis globaliomis problemomis;
- Sustiprinti jaunų žmonių gebėjimus kovoti su technologijomis susijusiais globaliais iššūkiais;
- Motyvuoti jaunimą imtis aktyvios pilietinės veiklos darnaus, takaus ir visiems teisingo pasaulio labui.

Programoje nagrinėjamos **temos**:

- Technologijų kilmė, apimanti technologijoms pagaminti reikalingų medžiagų kilmę,
- Technologijos ir žmogaus teisės,
- Technologinis teisingumas,
- Technologijų naudojimas socialinio teisingumo labui.

Programos **dalyviai**— 13-19 m. amžiaus jaunimas.

Dalyvių skaičius: 15-25 asm.

Programos **trukmė**: 6 ak. val.

Kompetencijos, kurias įgis programos dalyviai:

- Gebės mesti iššūkį stereotipams ir išankstinėms nuostatomis;
- Gebės formuoti asmeninę nuomonę ir ją reikšti;
- Sustiprins atvirumą kitokioms nuomonėms ir požiūriams;
- Sustiprins kritinio mąstymo gebėjimus;
- Sustiprins empatiją ir solidarumą su kitais pasaulio gyventojais;
- Gebės įvardyti asmeninį vaidmenį globalių pokyčių procesuose;
- Sustiprins aktyvaus pilietinio dalyvavimo gebėjimus;
- Sustiprins asmenines nuostatas ir motyvaciją aktyviai veikti lygiateisiško, takaus ir darnaus pasaulio labui.

Pasaulio piliečių akademija

T. (8~616) 15 104

E.p.: indre@pasauliopiliėtis.lt

Internete: www.pasauliopiliėtis.lt